

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 2,5,7,9,20,31,37,38,39,45,46,47
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO SEPTINTUOJU¹
SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-18-1180) (TAIS-18-8887)**

2018-08-01 Nr. NV-2018

Vilnius

Rengėjas: Energetikos ministerija.

Tikslas: - sukurti teisinės prielaidas integruoti Baltijos šalių ir Suomijos atskiras nacionalines gamtinių dujų rinkas į vieną bendrą regioninę dujų rinkos zoną, siekiant sukurti vienodas dujų rinkos veikimo taisykles ir užtikrinti konkurencingą kainą dujų vartotojams.

Esama situacija: šiuo metu nacionalinėje teisėje nėra reguliuojami teisiniai santykiai, susiję su perdavimo sistemų operatorių intersisteminio kompensavimo tvarka, bendros rinkos zonos kainodara, priežiūra, bendra balansavimo zona ir bendros rinkos zonos operatoriumi.

Esmė:

- numatyti galimybę sukurti bendros gamtinių dujų rinkos zoną, kurią sudarytų prekybos gamtinėmis dujomis zona, apimanti kelių valstybių narių perdavimo sistemų operatorių bendrus kainodaros elementus ir priežiūros sistemą;
- sprendimą dėl Lietuvos prisijungimo prie bendros rinkos zonos priima Vyriausybė, įvertinusi Energetikos ministerijos ir VKEKK pateiktas išvadas dėl tokio sprendimo ekonominės naudos šalies vartotojams;
- bendrą gamtinių dujų balansavimo zoną sudarytų kelių valstybių narių perdavimo sistemų operatorių veiklos teritorijoje esanti gamtinių dujų įleidimo ir išleidimo taškų sistema, kurioje taikomas vienodas perdavimo sistemos balansavimo režimas pagal šių operatorių parengtas bendras gamtinių dujų sistemos balansavimo taisykles. Šias taisykles tvirtintų VKEKK, bendradarbiaudama su kitų bendros rinkos zonos valstybių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis;
- atskirų šalių perdavimo sistemos operatoriai, susiderinę tarpusavyje ir suderinę su regione veikiančiomis reguliavimo institucijomis, galėtų pervesti vienas kitam kompensacinius mokėjimus, t. y. taikyti perdavimo sistemų operatorių intersisteminio kompensavimo tvarką;
- VKEKK, nustatydamą gamtinių dujų perdavimo pajamų viršutinės ribas, atsižvelgia į gamtinių dujų perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškų sistemoje esančių perdavimo sistemų operatorių reguliuojamos veiklos būtinąsias sąnaudas ir mokamas ar gaunamas sumas pagal perdavimo sistemų operatorių intersisteminio kompensavimo tvarką;
- bendros rinkos zonos priežiūrą ir stebėseną pagal savo kompetenciją, bendradarbiaudama su atitinkamų valstybių narių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, vykdytų VKEKK.

Derinimas:

- teiktas išvados gauti iš viso 23 suinteresuotiesiems subjektams, iš kurių pastabas ir pasiūlymus pateikė Teisingumo ministerija, Europos teisės departamentas ir VKEKK. Įstatymo projektas pakoreguotas atsižvelgiant į gautas pastabas. Derinimo pažymoje pateiktas gautų pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertinimas;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2018 m. liepos 31 d. išvadoje Nr. NV-2016 pritaria Teisingumo ministerijos pastabai, kad nesant su kitomis šalimis ar šių šalių gamtinių dujų rinkų dalyviais sudarytų susitarimų, Projekto nuostatos liks tik deklaratyviomis ir galinčiomis kelti klaidingus lūkesčius. Be to, mano, jog teisinės prielaidos sukurti bendrą gamtinių dujų rinką gali būti sudarytos ir kitomis teisinio reguliavimo priemonėmis.

Atitiktis Vyriausybės programai: įgyvendina Vyriausybės programos nuostatą „*Aktyviai dalyvausime kurdami regioninę dujų rinką, taip sudarydami sąlygas gauti tranzito bei prekybos pajamų bei tinkamai išnaudoti tarptautines jungtis bei Klaipėdos SGD terminalą*“.

Dalykinio vertimo išvada: siūlome klausimą teikti Tarpinstituciniam pasitarimui.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt